

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

T.C.
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
AÇIK ERİŞİM VE KURUMSAL AKADEMİK ARŞİV
POLİTİKASI

GEREKÇE

İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde basılı ve elektronik ortamda üretilmekte olan akademik çalışmaların, (makale, kitap/kitap bölümleri, tez, proje, rapor, konferans bildirimleri/sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı vb.) bir araya toplanması, derlenmesi ve korunmasının sağlanması, ulusal ve uluslararası Açık Erişim standartlarına uygun Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv Sistemi'nin kurulması.

DAYANAK:

Hazırlanan politika metni 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/C maddesi ve 12/c maddesi, 42/d maddesi ile Yükseköğretim Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv Politikasına dayanılarak hazırlanmıştır.

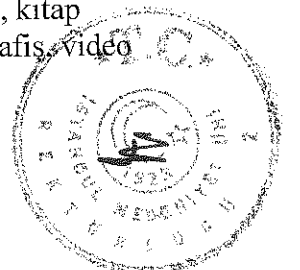
AMAÇLAR

- İstanbul Medeniyet Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların derlenmesi ve korunmasının sağlanması.
- İstanbul Medeniyet Üniversitesi bünyesinde üretilen akademik çalışmaların Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv sistemi aracılığıyla uluslararası erişime sunulması.
- Kurumsal bellek oluşturulması.

TANIMLAR

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Mensupları: İstanbul Medeniyet Üniversitesi akademisyenleri, personeli ve öğrencileri "İstanbul Medeniyet Üniversitesi Mensupları" olarak adlandırılmıştır.

Açık Erişim: Bir İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş akademik çalışmaya ücret ödmeden, herhangi bir engelle karşılaşmadan, dijital ortamda erişebilmeyi ifade eder. Bu çalışmalar hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanma hakkını kazanan makaleleri, tezleri, projelere ait çıktıları, kitap, kitap bölümleri, rapor, konferans bildirimleri, sunumlar, teknik dokümanlar, veri setleri, afiş, video kaydı ve açık ders materyallerini içerir.

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

Kurumsal Arşiv: İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nde üretilen akademik çalışmaların arşivlenerek açık erişime sunulduğu sistemi ifade eder.

Akademik Çalışmalar: İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensuplarının araştırmalarını, aldıkları fonlar ve yaratıcı faaliyetleri sonucu ortaya çıkan tüm çalışmaları ifade eder.

Kişisel Arşivleme: Bir İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensubunun entelektüel katkı sağladığı çalışmasını İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi'nde depolaması sürecini ifade eder.

İvedi Depolama: Akademik çalışmaların birer kopyasının yayın tarihinden geç olmamak koşulu ile hakem denetiminden geçtikten sonra ivedilikle İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde depolanması sürecini ifade eder.

Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre (6 – 12 ay) erişime kapalı tutulmasını ifade eder.

Açık eğitim kaynakları/Open education resources: Organization for Economic CoOperation and Development'e göre başkaları tarafından eğitim amaçlı olarak serbestçe yeniden kullanmaya ve sürekli iyileştirmeye izin veren açık lisansları kullanan öğretim, öğrenme ve araştırma materyallerini,

KAPSAM

a) Bu politika İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen ve Üniversitemiz mensupları tarafından gerçekleştirilen tüm akademik çalışmaları kapsar. İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensuplarının İstanbul Medeniyet Üniversitesi dışında gerçekleştirdikleri çalışmaları istedikleri takdirde Açık Erişim Sistemi'nde erişime sunulur.

b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur;

- Bilimsel dergilerde yayınlanmış makaleler,
- Yayınlanma aşamasında olan makaleler,
- Yüksek lisans ve doktora tezleri,
- Konferans bildirileri,
- Seminer metinleri,
- Teknik notlar,
- Proje çalışmaları,
- Kitaplar,
- Kitap içindeki bölümler,
- Ödüllü çalışmalar,
- Patent belgeleri,
- Açık Ders Materyalleri.

Karar Tarihi
09.01.2025

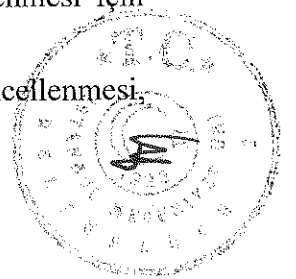
Oturum Sayısı
2025/01

Açık Erişim sistemi ile bu materyaller İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'ne kaydedebilir ve bu kaynaklar tüm paydaşlara telif haklarına dikkat edilerek sunulabilir.

c) İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensupları, daha önce farklı bir açık erişim sisteminde arşivlenmiş ve internet aracılığıyla erişilebilir durumda olan akademik çalışmalarının başka bir Kurumsal Arşiv sisteminde yeniden arşivlenmesine gerek yoktur.

İLKELER

- a) Yasal koşullar çerçevesinde İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensubu akademik çalışmalarını yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını ihlal etmeyecek şekilde tüm dünyada geçerli bir lisans anlaşması ile elektronik bir kopyasını açık erişim sisteminde arşivleyebilir.
- b) İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensupları yukarıda sıralanan koşullar ile birlikte, bir akademik dergide yayınlanması onaylanmış olan akademik çalışmalara en üst düzeyde erişimin desteklenmesi için aşağıdaki süreçler izlenebilir:
  1. Bazı bireysel çalışmalara ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle erişim sınırlandırılabilir veya tamamen engellenebilir.
  2. İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensubu, hakem değerlendirmesinden geçerek akademik bir dergide yayınlanması için onaylanmış makalesinin bu sürümünü Kurumsal Akademik Arşiv sisteminde ivedi olarak arşivleyebilir.
  3. İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensupları yayınlarını "Açık Erişim" seçeneği ile dergilere yayımlamak üzere gönderebileceği gibi, yazarın yayıncılarla yaptığı anlaşmalar ve arşivleme seçenekleri göz önüne alınarak çalışmalara erişim "Kamuya Açık Erişim" ve "Ambargo Süresi Sonunda Açık Erişim" (ambargo süresi 12 ayı geçmemelidir) olmak üzere iki şekilde uygulanabilir.
- c) Yüksek lisans ve doktora tezleri Kurumsal Akademik Arşivde saklanır. Çalışmalarını yayımlamak veya buluşları için patent almak isteyen araştırmacılara araştırmalarını Kurumsal Akademik Arşive amborgolu olarak girmelerine imkan sağlanır. Tayin edilen ambargo süresini "Tez Teslim ve Kullanım İzin Formu"nda açıkça belirtmeleri zorunludur. Formda ambargo süresine ilişkin açıklama bulunan araştırmacıların çalışmaları belirtilen süre sonunda otomatik olarak; ambargo süresi belirtmemiş çalışmalar ise arşivleme işlemi sonunda hemen erişime sunulur.
- d) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, tüm akademik çalışmaların derlenmesi ve standartlara uygun olarak Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi için üniversite mensuplarıyla koordineli olarak çalışır.
- e) Bilgi İşlem Daire Başkanlığı; Açık Erişim Sistemi'nin kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun süreli korunması ve güvenli arşivlenmesini sağlar.

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

LİSANSLAMA

İstanbul Medeniyet Üniversitesi'nin her mensubu entelektüel katkı sağladığı çalışmasının yasal koşullar çerçevesinde, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde yayıncılarla yapmış olduğu anlaşmaların koşullarını ihlal etmeyecek şekilde kamuya açık olarak dağıtım ve koruma prensiplerine uygun olarak depolanacağını kabul eder ve onaylar.

ÇOK YAZARLI ÇALIŞMALARDA ARŞİVLEME SORUMLULUĞU

İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensupları birden fazla kurumdan birden fazla yazarın işbirliği ile yaptıkları çalışmaları İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim Sistemi'nde arşivleyebilirler. Birden fazla İstanbul Medeniyet Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağı ilk yazar arşivler.

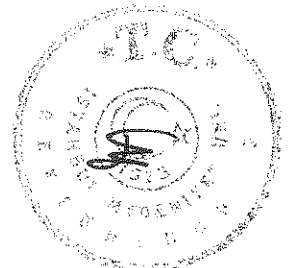
KURUMSAL AKADEMİK ARŞİV VE AÇIK ERİŞİM DANIŞMA KURULU

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörlüğü, bir Açık Erişim Danışma Kurulu kurulmasına öncülük ederek bu kurulun yürütücülüğünü üstlenecektir. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv Danışma Kurulu aşağıda belirtilen akademik ve idari birim temsilcilerinden oluşur.

- Rektör veya Kütüphaneden Sorumlu Rektör Yardımcısı,
- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı Temsilcisi
- Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Temsilcisi
- Fakülte Temsilcileri
- Rektör Tarafından Atanmış Üyeler

AÇIK ERİŞİM POLİTİKASININ ETKİN OLARAK UYGULANMASI

- İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Arşiv Danışma Kurulu bu politikanın yürürlüğe girmesini takip eden ilk üç yıl içerisinde her yıl, bu üç yılın sonunda ise her üç yılda bir politikayı değerlendirmekle yükümlüdür. Kurul, gerekli gördüğü hallerde politikanın revize edilmesi veya değiştirilmesine ilişkin öneri ve görüşleri Rektörlüğe sunar.
- Bu politika İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yürütülür.

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

SORUMLULUKLAR

Üniversitenin sorumlulukları

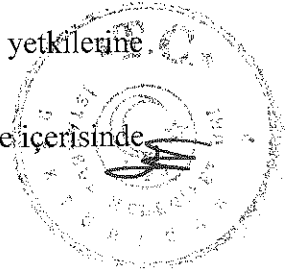
1. Açık Erişim/Açık Bilime geçişi gerçekleştirmek için gerekli altyapı ve finansmanı sağlaması yanında, araştırmacıları ve tüm personeli hedefleyen eğitim, öğretim ve bilinçlendirme faaliyetleri yoluyla bu geçişi desteklemek ve güçlendirmek. Açık Bilim becerilerinin kazanılmasının, araştırmacılara sunulan meslekî eğitim ve kariyer gelişiminin ayrılmaz bir parçasının oluşturulmasına katkı sağlamak.
2. DOI, ORCID veya diğerleri gibi benzersiz tanımlayıcıların kullanımının araştırmacılara zorunluluğunu sağlamak.
3. İçerik ve veri yayınlamak için Açık Erişim Ve Kurumsal Akademik Arşiv Politikası'na sahip olmak.

Açık Bilim ve Açık Erişim Komisyonunun sorumlulukları

1. Öğretim elemanlarının yayınlarını Üniversitenin Kurumsal Açık Erişim Sisteminde depolamaları için gerekli bilgilendirmeleri yapmak.
2. Vatandaş bilimi projelerine katılım, açık akran değerlendirmesi deneyimi veya Açık Eğitim Kaynaklarının kullanımı gibi yayınlara ve verilere açık erişimin sağlanmasının ötesinde araştırma değerlendirmesi ve ölçme kriterlerini iyileştirmede Açık Bilim uygulamalarını yerleştirmek.
3. Açık Erişim Ve Kurumsal Akademik Arşiv Politikası'nı değerlendirmek, gerekli gördüğü hallerde Yönergeyi revize etmek veya değiştirme çalışmaları yapmak.
4. Her yıl en az bir defa toplanarak, açık erişim ve kurumsal arşiv ile ilgili konuları görüşerek karara bağlamak.

Araştırmacıların sorumlulukları

1. Bu Yönergede belirtilen ilke ve şartlara uygun olarak yayınları, verileri ve eğitim kaynaklarını yönetmek.
2. Öncelikli üçüncü taraflarla herhangi bir anlaşma olmaması durumunda, yayınların verilerin üretimi, işlenmesi, depolanması, yönetimi ve dağıtımı ile ilgili örgütsel, düzenleyici, kurumsal ve diğer sözleşmeden doğan yasal yükümlülüklerle uymak.
3. Verilerin işlenmesini yöneten ilkelerin mevcut yönerge ve fon verenlerin yetkilerine uygun olarak bir veri yönetim planında yer almasını sağlamak.
4. Gerçekleştirdikleri akademik yayınlarını yayın tarihini izleyen altı aylık süre içerisinde

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

Akademik Açık Erişim Sisteminde arşivlemek.

5. Patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar için başvuru gerçekleştikten sonra, patent yayını ile aynı tarihte arşivlemek.
6. Farklı kurumlardaki yazarlar ile iş birliği içerisinde yaptıkları çalışmaları da Üniversitenin Akademik Açık Erişim Sisteminde arşivlemek.
7. DOI, ORCID veya diğerleri gibi benzersiz tanımlayıcıları kullanmak.
8. Lisansüstü tez yazarlarının bağlı oldukları enstitüdeki tez teslim işlemlerinden sonra İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi'ne tezlerini yüklemeleri gerekmektedir.

Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının sorumlulukları

Kütüphane, Kurumsal Akademik Arşivin işletilmesi sürecinden sorumludur.

1. Üniversitenin Açık Erişim Sistemi çalışmalarını yürütmek.
2. Üniversite mensuplarını Açık Erişim Sisteminden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlamak, gerekli tanıtım, eğitim ve bilgilendirme çalışmalarını yapmak.
3. Üniversite mensuplarının Açık Erişim Sistemine aktardıkları bilimsel çalışmaların kayıtlarını Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü/OAI-PMH standartlarına göre kontrol etmek. Gerekli durumlarda düzeltme için Üniversite mensuplarıyla birlikte çalışmak.
4. Lisansüstü ve uzmanlık tezlerinin elektronik kopyalarının Üniversite Açık Erişim Sistemine Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından aktarılmasını takip etmek.
5. Açık Erişim Sistemi çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve iş birliği çalışmalarını Rektörlük onayına sunarak yürütmek.
6. Veri yönetimi planlarının geliştirilmesi ile ilgili konuları içeren, ancak bunlarla sınırlı olmayan ulusal ve Avrupa Birliği yasalarına uyumlu veriler ile ilgili tüm konulardan sorumlu bir veri yöneticisi atamak.
7. Akademik arşivin içeriğini sistem tarafından sağlanan istatistiklerle izlemek, Yönergeye uyumluluğunu takip etmek.

Enstitü Müdürlükleri ve Bölüm Başkanlıklarının sorumlulukları

1. Enstitü Müdürlükleri lisansüstü tezlerin İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi'nde depolanması ve açık erişime sunulması için, tezin teslimi sırasında izin formu imzalatarak tezin basılı ve elektronik kopyaları ile birlikte

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

teslim alır. Enstitü Müdürlükleri imzalı form ile tezin basılı ve elektronik kopyalarını en geç iki hafta içerisinde Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı'na gönderir.

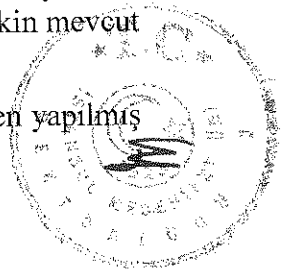
- Enstitü sorumlusu, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Sistemine yüklenen ilgili tezlerin kontrolünü sağlayarak onay verir.
- Bölüm başkanlıkları, öğretim elemanlarına yayınlarını İstanbul Medeniyet Akademik / Kurumsal Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesi ve telif hakları doğrultusunda açık erişime sunulması için bilgilendirme yapar.
- Bölüm Başkanlıkları, öğretim elemanlarına yayınlarını İstanbul Medeniyet Üniversitesi Akademik/Kurumsal Arşiv ve Açık Erişim Sistemi'nde arşivlenmesi ve telif hakları doğrultusunda açık erişime sunulması için bilgilendirme yapar.

Bilgi İşlem Daire Başkanlığının sorumlulukları

- Üniversitenin Açık Erişim Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve Ulusal Akademik Arşiv Sistemine açık erişim standartlarında veri aktarılması süreçlerini yürütmek.
- Üniversitenin, akademik arşiv ve diğer araştırma altyapılarının FAIR veri ilkeleri ve Avrupa Açık Bilim Bulutu teknik özellikleriyle ilgili sertifika gerekliliklerine uygunluğunu sağlamak

Uygulama ve sürdürülebilirlik

- Üniversite bünyesinde açık erişim, kurumsal arşivleme, uzun dönemli derleme ve dijital koruma konularında politika geliştirme, uygulama, sürdürülebilirlik, eğitim, personel görevlendirme, teknoloji, iletişim, duyuru, web sayfası, dokümantasyon çalışmaları ile kurum içi, bölgesel, ulusal, uluslararası toplantılarda temsil görevi Üniversite Rektörlüğü tarafından başka bir uygulama yürürlüğe konulmadığı sürece Üniversite Rektörlüğü adına Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığınca yürütülür ve koordine edilir.
- Dijital Arşiv politikası ve uygulama biçimi ulusal ve uluslararası gelişmeler doğrultusunda revize edilebilir ve değiştirilebilir.
- Arşiv kayıtlarının kurum içi, ulusal ve uluslararası düzeyde paylaşımına ilişkin esaslar Üniversite Rektörlüğü ve bağlı bulunduğu üst kurum tarafından belirlenir. Ancak, Üniversite Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı, Kurum bünyesinde hazırlanmış yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlik tezlerine ilişkin mevcut dijital arşivleme yöntemlerini ve paylaşım uygulamalarını korur ve sürdürür.
- Yazarlar ve Telif hakkı sahipleri tarafından doğrudan ya da sistem üzerinden yapılmış her tür bildirim sistem yöneticileri tarafından kayıt altına alınır ve korunur.

Karar Tarihi
09.01.2025

Oturum Sayısı
2025/01

5. Arşivin kapanması durumunda veritabanı, uygun başka bir arşive ya da otomasyon sistemine aktarılacaktır.
6. Sistem içinde Yazarlık yetkisi talep eden Üniversite mensupları Üniversite Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Politikasını kabul eder.

Üniversitemiz mensuplarınca üretilen bilimsel çalışmaların bir platformda toplanarak uluslararası standartlarda "Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi" kurulması, Üniversitemiz arşivlerinin "Avrupa Açık Erişim Altyapısı (OpenAIRE)" ile bütünleşmesinin sağlanması amacıyla hazırlanan "İMÜ Açık Erişim ve Kurumsal Akademik Arşiv Politikası, 09.01.2025 tarih ve İMÜ Senato Toplantısı'nın 2025/01-01 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

